

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE
a Katedra folyóirat

KATEDRA-VERSENY

A Katedra-versenyek az oktatási minisztérium által akkreditált és támogatott versenyek.
További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, katedra.tortenelem@gmail.com

Zimná 1/32, Komárno 945 01

Beküldési határidő: 2024. január 20.

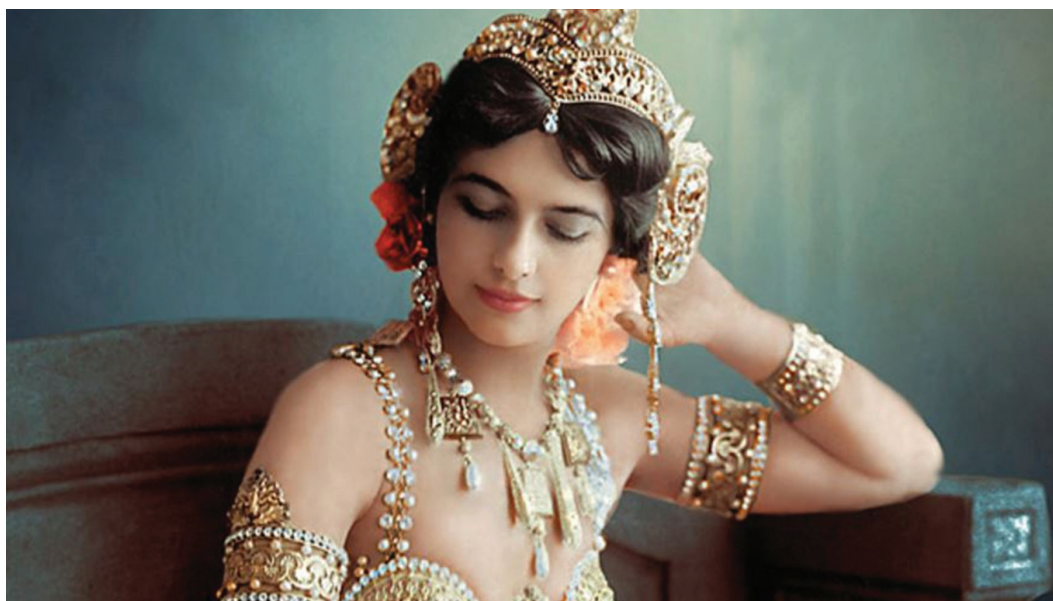
A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: III.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

3. FORDULÓ – RÖGÖK A KERESZTEK SORAI KÖZÖTT

1) Veszedelmes nő! Veszedelmes nő?

(12 pont)

A képen látható hölgy személye nagyon megosztotta a közvéleményt. Ismerkedj meg vele, töltsd ki a hiányos szöveget róla és oszd meg velünk, ma hol tart a kutatás háborús szerepével kapcsolatban!

Tévedés lenne kiindulni öltözetéből. A hölgy véletlenül sem ázsiai, valójában [1-milyen?] állampolgár, és [2-milyen?] néven látta meg a napvilágot. Felnőttként katonatiszt férjét követve jutott el 1897-ben az akkori [3-melyik területre?], amit ma [4-hogyan?] hívnak. Miután férjétől elvált, 1905-től mint egy indiai hercenőt reklámozta őt a sajtó. Ekkor már [5-milyen?] néven szerepel, a háború előtt Párizsban és Berlinben is többször felbukkan. A gyanú szerint német kém volt, fedőneve [6-mi?], és egyes vádak szerint [7-mennyi?] ember halála és [8-mennyi?] franknyi érték elpusztulása szárad a lelkén. A francia hatóságok letartóztatták és [9-mikor?] [10-hol?] kivégezték.

2) Valótlan emlékiratok

(15 pont)

A következő forrásrészletek csak a képzelet szüleményei, mégis, az események, amiket bemutatnak, megtörténtek. Az egyes részletekhez (A-B-C) tartozó kérdéseket a válaszlapon található táblázatban válaszoljátok meg!

A: „Azon a szép nyári reggelen iskolatársaimmal az öbölbe kirándultunk, hogy megnézzük a Kaiser félelmetes flottáját. Igen, minket úgy tanítottak, hogy a mi hajóink legyőzhetetlenek, de a németek párszor borsot törtek az orrunk alá, nemcsak csellel, de komoly erőt felvonultatva. És most itt pihentek a félelmetes hajók, mi pedig felkészültünk, hogy közlőről is szemügyre vegyük őket. Ám a délelőtti órákban szörnyű dolgok játszódtak le a szemünk láttára: a németek saját hajóik elsüllyesztésébe kezdtek, mint kiderült, azért, hogy azok ne kerüljenek a mi kezünkbe. A mentőcsónakokba beugráltak a németeket viszont a mieink kezdték el géppuskákkal lőni, ami sokkolóan hatott ránk, mert ilyet még nem hallottunk, ráadásul az ellenség fegyvertelen volt. Te jó ég! A háborúnak már majdnem egy éve vége volt, mégis véres áldozatokkal volt tele a víz...”

- A) Milyen állampolgárságú volt az emlékező?
- B) Hol volt a német flotta szomorú történetének helye: nevezd meg a földrajzi helyet és az öblöt is!
- C) Napra pontosan mikor játszódtak le az események?
- D) Ki volt az „ötletgazda” német ellentengernagy?
- E) Hány német hajót temettek el az öböl hullámai?

B: „A tárgyalások három napja alatt házigazdánkat csak kétszer láttuk. Én a brit haditengerészet főparancsnokaként képviseltem Öfelsége kormányát. A német küldöttség vezetőjétől tudtam meg, hogy őket titokban hozták a tárgyalás helyére, ide, az erdő mélyére. Tudtuk, hogy Németországban zavargások vannak, mégis három napig tartottak az egyeztetések. A dokumentum aláírására házigazdánk, a francia marsall is megérkezett. Sajnálattal tudtam meg, hogy a német delegáció vezetőjét később valaki megölte, mert aláírta a megállapodást.”

- A) Ki lehetett az emlékező?
- B) Ki volt a francia házigazda?
- C) Mi volt e nemzetközi tárgyalás témája?
- D) Hol és mikor került sor az egyezmény aláírására?
- E) Ki volt a tragikus sorsú német küldött?

C: „Emlékszem, kinn szállingózott a hó, a Carszkoe Szelo melletti kórházból tértem vissza testvéremmel, Marijával. Megdöbbentünk, milyen dermedt csend fogadott minket. Először azt hittem, utolsó kis tréfámmal kicsit túllőttem a célon és szeretett édesapám, minden oroszok cárja feddésben részesít, de inkább ez történt volna. Mint megtudtam, apám lemondott a trónról, és Mihály nagyherceg is jelezte, hogy nem ül majd a helyére. Fejet kellett hajtanunk, mikor megtudtuk, hogy a márciust már nem Szentpéterváron, hanem valószínűleg Tobolszkban kell töltenünk. Na, Kobold, erre találsz ki valami tréfát, mert ott, Tobolszkban sok vidámságra lesz szükségünk – mondta nővérem, Olga.”

- A) Ki lehetett az emlékező?
- B) Ki volt a trónjáról lemondó uralkodó?
- C) Mikor történt meg az említett esemény?
- D) Mi lett az emlékező személy sorsa?
- E) Milyen „utóélete” volt, vagyis halála után hogy maradt fenn a neve?

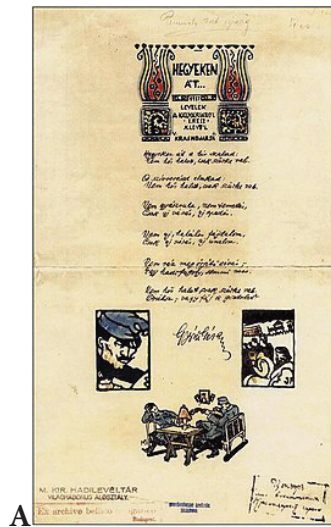
3) Gyóni Géza nyomában

(15 pont)

✍ **Márpedig a Múzsák nem hallgatnak**

Ismerkedjétek meg Gyóni Géza világháborús sorsával és olvassátok el a versét az alábbi linken!

http://szjptk.iif.hu/toronyor/II_evf_2/gyonivers.htm

- [A] – Melyik folyókat említi versében a költő? Melyik mai országban találhatók? (3)
- [B] – Melyik erődítményben szolgált? Mi történt az erőddel? (3)
- [C] – Hová került Gyóni Géza mint hadifogoly (terület és település)? (2)
- [D] – A maps.google.com segítségével mérd meg a Budapesttől való távolságot és jegyezd le, hány napig tart oda az út gyalogszerrel! (2)
- [E] – Mi látható az A-képen? Mire használták fel a táborban? (2)
- [F] – Hol, melyik városban található a B-képen látható Gyóni-szobor? (1)
- [G] – Mi történt Gyóni Géza hagyatékával, holmijával? (1)
- [H] – Hol található Gyóni Géza nyughelye? (1)

4) „A föld megtelik pipacsok színével“

(8 pont)

✍ Márpedig a Múzsák nem hallgatnak

A feladathoz olvassátok el a következő link alatt található verset és a cikket!

<https://www.poet.hu/vers/208585>

<https://ujkor.hu/content/flandria-voros-pipacsa-mint-az-emlekezes-jelkepe>

- [A] – Hogy kapcsolódik az emlékezés virága egy kanadai orvoshoz? (1)
- [B] – Hogy alakult a kanadai orvos sorsa a háborúban? (1)
- [C] – Miért válhatott a korabeli ember szemében a pipacs az emlékezés jelképévé? Milyen más, reményteli jelképe is volt a pipacsnak? (2)

- [D] – Hogy teremtettek hagyományt a „pipacsos hölgyek”? (2)
- [E] – Mikor tartják meg a hivatalos „pipacsos” megemlékezéseket? (1)
- [F] – Hol található a versben is emlegetett Flandria? (1)

5) A művész és a háború

(10 pont)

Charlie Chaplin az USA hadbalépésekor hadköteles korban volt, a közvélemény fel is vetette, vajon ő és hollywoodi színésztársai bevonulnak-e a hadseregbe. Chaplin egyedi választ adott a kérdésre. A kisfilm alapján döntsetek el, igazak-e az állítások vagy sem. A válaszlapon csupán x-szel kell jelölnötök a döntéseket!

A film linkje: https://www.youtube.com/watch?v=nX6yVTRIRj0&ab_channel=CharlieChaplin

KREATÍV FELADAT!

A következő feladatban a csapatok kiválaszthatják a nekik tetsző kihívást. Figyelem! A lehetőségek közül egyet ragadjanak meg, ne álljanak neki mindhárom megoldásához!

- A településen található első világháborús emlékmű felkutatása, csapatkép készítése az emlékművel, egy, az emlékművön szereplő személy rövid bemutatása (lehet A4-es papírra, esetleg egy egyoldalas pptx vagy ping formátumú képben elküldeni).
- Hogyan szólt bele a háború a családom életébe? Egy max. A4-es papírra elkészített plakát vagy ping formátumú kép, amely bemutatja családom egyik tagjának sorsát, akinek az első világháború megváltoztatta az életét.
- Amennyiben nincs első világháborús emlékmű a településen, akár egy saját tervezésűt szívesen elfogadunk, amelynek kivitelezése lehet rajz is, de kérnék egy rövid, szöveges leírást is, hogy képzelitek el – A4-es lapon vagy ping formátumú képen.

A kreatív feladat max. 10 pontot érhet, amelyben a kivitelezésre és a történelmi hűségre is figyelünk. A legszebb munkák a Katedra Történelemverseny Ötletes megoldások című mappájában jelennek meg a tavasz folyamán.